

Sectorplan 7 Gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval

I Afbakening

Gescheiden ingezameld dan wel gescheiden afgegeven organisch bedrijfsafval bestaat hoofdzakelijk uit (gekookt) keukenafval en etensresten (swill) dat vrijkomt bij handel, diensten en overheden en veilingen. Naar aard en samenstelling is dit afval vergelijkbaar met gescheiden ingezameld groente-, fruit- en tuinafval van huishoudens (gft-afval). Partijen aan de bron gescheiden gehouden organisch bedrijfsafval die niet worden ingezameld maar door een ontdoener zelf ter verwerking worden aangeboden vallen ook onder dit sectorplan.

Onderstaand - niet limitatief bedoeld - overzicht bevat afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen in dit sectorplan, maar niet vallen onder dit sectorplan.

Voor deze afvalstoffen zie...

Ongescheiden ingezameld organisch afval van huishoudens	Sectorplan 1: Huishoudelijk restafval (inclusief grof)
Ongescheiden ingezameld organisch afval van bedrijven	Sectorplan 2: Restafval van bedrijven
Reststromen uit de voedings- en genotmiddelenindustrie	Sectorplan 3: Procesafhankelijk industrieel afval van productieprocessen
Gescheiden ingezameld groente-, fruit-, en tuinafval (gft-afval) van huishoudens	Sectorplan 6: Gescheiden ingezameld groente-, fruit- en tuinafval van huishoudens
Groenafval dat vrijkomt bij aanleg en onderhoud van openbaar groen, bos- en natuurterreinen, en al het afval dat hiermee te vergelijken is, zoals onder meer grof tuinafval, berm- en slotmaaisel, afval van hoveniersbedrijven, agrarisch afval en afval dat vrijkomt bij aanleg en onderhoud van terreinen van instellingen en bedrijven	Sectorplan 8: Gescheiden ingezameld groenafval
Slachtafval, kadavers, etc.	Sectorplan 65: Dierlijk afval

II Minimumstandaard voor verwerking

De minimumstandaard voor het verwerken van gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval is composteren met het oog op recycling of vergisten met gebruik van het gevormde biogas als brandstof gevolgd door aerobe droging/narijping met het oog op recycling van het digestaat.

Voor zover afvalstoffen vallend onder dit sectorplan tevens vallen onder de reikwijdte van de Verordening dierlijke bijproducten, is deze verordening leidend ten opzichte van de Wet milieubeheer (Wm). In deze gevallen is de minimumstandaard dat iedere verwerkingswijze die in lijn is met de Verordening dierlijke bijproducten is toegestaan en dat verwerking moet voldoen aan de eisen van deze verordening.

III Grensoverschrijdend transport van afval

De [Verordening \(EG\) 1013/2006](#) betreffende de overbrenging van afvalstoffen bevat procedures en controleregelingen voor de overbrengingen van afvalstoffen. Onder deze Verordening valt niet de overbrenging van afvalstoffen die vallen onder de erkenningseisen van de Verordening dierlijke bijproducten. Het vervolg van deze paragraaf betreft dan ook uitsluitend gevallen die niet vallen onder de reikwijdte van de Verordening dierlijke bijproducten.

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in hoofdstuk [Toetsingskader grensoverschrijdend transport van afval](#) van het beleidskader. De uitwerking voor gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en

- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
 - uit paragraaf [12.5.5](#) van het beleidskader iets anders volgt en/of
 - toetsing aan [Verordening 1013/2006/EG](#) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

(Voorlopige) verwijdering

Overbrenging vanuit Nederland voor storten is op grond van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Overbrenging vanuit Nederland voor andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan storten is in beginsel niet toegestaan, omdat recycling mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland voor (voorlopige) verwijdering is in beginsel niet toegestaan, omdat:

- voorlopige verwijdering een te storten of te verbranden restfractie oplevert, en zowel voor de overgebrachte afvalstof als voor bij een eerste handeling gevormde fracties
- overbrenging voor storten niet is toegestaan op grond van nationale zelfverzorging en/of
- het storten van gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval of de restfractie uit verwerking daarvan niet is toegestaan op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of
- het verbranden van gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval of de restfractie uit verwerking daarvan niet is toegestaan omdat dit niet in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard, en/of
- (voorlopige) verwijdering niet in overeenstemming is met de minimumstandaard.

(Voorlopige) nuttige toepassing

Overbrenging vanuit Nederland voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt of wanneer de mate van recycling lager is dan gangbaar is bij verwerking van betreffende afvalstof in Nederland. Voor gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval geldt dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

IV Achtergrond afbakening en omvang van de stroom

Omvang afvalstof

De totale hoeveelheid gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval in Nederland bedraagt ongeveer 100 kton per jaar (situatie 2006).

Euralcodes

Voor de feitelijke afbakening is paragraaf I van het sectorplan bepalend. De in onderstaand overzicht genoemde Euralcode kan betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan. Deze opsomming is indicatief. Wanneer aard en/of herkomst van een afvalstof in overeenstemming zijn met paragraaf I van het sectorplan, is niet van belang of de voor de afvalstof gehanteerde Euralcode al dan niet in dit sectorplan of in andere sectorplannen wordt genoemd.

Indicatief overzicht van Euralcodes

200108

In artikel 1 van de [Regeling Europese afvalstoffenlijst](#) wordt verwezen naar de bijlage die hoort bij [Beschikking 2000/532/EG](#) van de Commissie. In deze bijlage, die is gewijzigd bij [Besluit 2014/955/EU](#) van de Commissie, vindt u de afvalstoffenlijst en de manier waarop in concrete gevallen de van toepassing zijnde Euralcode moet worden bepaald. In artikel 4 van de [Regeling Europese afvalstoffenlijst](#) is uitgewerkt hoe moet worden omgegaan met zogenaamde complementaire categorieën, waarbij afhankelijk van de situatie soms een code moet worden gekozen voor gevaarlijk afval en in andere gevallen een code voor niet-gevaarlijk afval. De regeling en bijlage worden nog eens verder uitgewerkt en toegelicht in de door VROM uitgegeven [Handreiking Eural](#).

Monitoring

De monitoring van de gescheiden inzameling van organisch bedrijfsafval vindt jaarlijks plaats op basis van een combinatie van de meldingen aan het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen en de bedrijfsafvalstoffenstatistiek van het CBS. Rijkswaterstaat Leefomgeving rapporteert jaarlijks over de [monitoring en de resultaten](#).

V Overwegingen bij de minimumstandaard

BREF

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval zijn de in het kader van de [Richtlijn industriële emissies](#) opgestelde BBT-conclusies (of zolang deze er nog niet zijn de BBT-referentiedocumenten (BREF's)) betrokken. Met deze documenten moet op grond van artikel 5.4, eerste lid, van het [Besluit omgevingsrecht](#) rekening worden gehouden bij het bepalen van de BBT. Voor gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstof verwerkt moet worden. De Richtlijn industriële emissies en daarop gebaseerde BREF's hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Hoogwaardigheid van verwerking

De minimumstandaard voor gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval sluit aan bij het streven naar het sluiten van kringlopen en het nuttig toepassen van afvalstoffen op een zo hoogwaardig mogelijke wijze en met zo min mogelijk verlies aan kwaliteit (zie ook het hoofdstuk [Ketengericht afvalbeleid](#) van het beleidskader). Verwerking van gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval volgens de minimumstandaard vermindert het gebruik van primaire grondstoffen, zonder dat verwerkingen van de reststoffen grote negatieve gevolgen voor het milieu heeft. De minimumstandaard is daarom milieuhygiënisch gezien gewenst.

De kwaliteit van de nuttig toe te passen producten is vastgelegd in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet en het Besluit gebruik meststoffen. Dit is een extra waarborg dat verwerking volgens de minimumstandaard milieuhygiënisch verantwoord is.

Relatie tot de praktijk in Nederland / uitvoerbaarheid / bedrijfszekerheid

De minimumstandaard sluit aan op de bestaande praktijk van scheiden, bewerken en nuttig toepassen, en is daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker.

Relatie minimumstandaard en gebruikelijke verwerking in het buitenland

De wijze van verwerking in het buitenland is in een aantal gevallen laagwaardiger dan de minimumstandaard. Op grond van het beginsel van nationale zelfverzorging wordt uitvoer voor storten niet toegestaan.

Kosteneffectiviteit

Gescheiden inzamelen, bewerken en vervolgens nuttig toepassen van organisch bedrijfsafval is doorgaans goedkoper dan integrale inzameling en verwijderen door verbranden. De kostenvoordelen komen voort uit de goedkopere bewerking en de economische waarde van de producten compost en eventueel biogas. Daarmee is de minimumstandaard kosteneffectief.

Relatie tot de minimumstandaard in LAP1

In vergelijking tot LAP1 is de minimumstandaard niet gewijzigd.

VI Beleid en regelgeving

EU-regelgeving

Richtlijn storten

De [Europese Richtlijn storten](#) bevat het voorschrift dat in 2018 de hoeveelheid gestort biologisch afbreekbaar stedelijk afval maximaal 35 gewichtsprocent mag bedragen van de hoeveelheid die in 1995 werd ingezameld. Stedelijk afval is in deze betekenis al het afval dat door of namens overheden wordt ingezameld en betreft in ieder geval afval van huishoudens, maar daarnaast ook een deel van het afval van bedrijven.

Nederland voldoet al aan deze doelstelling door onder meer het gescheiden inzamelen van groente-fruit- en tuinafval van huishoudens, organisch afval van bedrijven en papier en karton van huishoudens en bedrijven. Daarnaast draagt het feit dat de minimumstandaarden voor restafval van huishoudens en bedrijven en voor afval van onderhoud van openbare ruimten storten niet toestaan bij aan het halen van deze doelstelling.

Verordening tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten (Verordening dierlijke bijproducten)

De [Verordening dierlijke bijproducten](#) (1069/2009/EG) verbiedt het gebruik van keukenafval en etensresten (swill) in diervoeders.

Nationale regelgeving en beleid

Algemeen beleid

Het afvalbeleid is in het algemeen gericht op het sluiten van kringlopen en het nuttig toepassen van afvalstoffen op een zo hoogwaardig mogelijke wijze en met zo min mogelijk verlies aan kwaliteit. Het beleid voor organisch afval van bedrijven is gericht op het bevorderen van gescheiden inzameling, gevolgd door verwerking en materiaalhergebruik of nuttige toepassing.

Gescheiden inzameling van organisch bedrijfsafval is nodig om tot materiaalhergebruik te kunnen komen. Verwerking van swill tot diervoer is verboden. Swill kan samen met gft-afval uit huishoudens en ander organisch bedrijfsafval worden verwerkt in een composteer- of vergistinginstallatie, wanneer hierdoor het composteer- of vergistingsproces niet wordt verstoord.

Ketengericht afvalbeleid

Organisch afval is één van de stromen die is geselecteerd als prioritaire stroom in het programma 'Ketengericht Afvalbeleid'. Hoewel het hier niet exclusief gaat om gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval ligt er wel een nauwe relatie. Met dit programma moet de milieudruk over de hele materiaalketen worden verminderd, waarbij zowel de afvalfase als eerdere fasen (winning van grondstoffen, productie, gebruik) worden betrokken. Enerzijds kan dit leiden tot concrete maatregelen tot afvalpreventie. Daarnaast worden ook maatregelen beschouwd die ergens in de materiaalketen aangrijpen en op die plaats in de keten danwel elders in de keten leiden tot een lagere milieudruk van het geheel. Zie voor verdere uitwerking hoofdstuk [Ketengericht afvalbeleid](#) van het beleidskader.

Toepassing van compost

Het in internationaal verband vastgelegde uitgangspunt dat bodemverontreiniging voorkomen moet worden is ook gehanteerd bij formuleren van kwaliteitseisen en doseringsnormen. Met ingang van 1 januari 2008 zijn de kwaliteitseisen voor compost opgenomen in het [Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet](#) en de doseringsnormen in het [Besluit gebruik meststoffen](#). De nu geldende kwaliteitseisen voor compost staan in onderstaand overzicht:

Maximale waarden voor zware metalen in compost (mg per kg droge stof)

Metaal	Grenswaarde
Cd (Cadmium)	1 mg/kg ds
Cr (Chroom)	50 mg/kg ds
Cu (Koper)	90 mg/kg ds
Hg (Kwik)	0,3 mg/kg ds
Ni (Nikkel)	20 mg/kg ds
Pb (Lood)	100 mg/kg ds
Zn (Zink)	290 mg/kg ds
As (Arseen)	15 mg/kg ds

Vóór 1 januari 2008 waren deze eisen opgenomen het Besluit kwaliteit en gebruik overige organische meststoffen. Enkele wijzigingen die per 1 januari zijn doorgevoerd zijn:

- De grenswaarden voor koper en zink zijn verruimd door toepassing van een 'handhavingsfactor (1,43)', waarmee de praktijk wordt geformaliseerd.
- Het onderscheid tussen compost en zeer schone compost is komen te vervallen: er wordt alleen nog gesproken van compost.
- De doseringsnormen voor het gebruik van compost op landbouwgrond zijn vervallen; het gebruik van compost wordt gereguleerd/gelimiteerd door de gebruiksnormen volgens het gebruiksnormenstelsel voor fosfaat en stikstof in de Nederlandse landbouw.

Mengen

Op termijn wordt de Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen ingetrokken en zal de Lijst met gescheiden te houden categorieën van afvalstoffen als bedoeld in hoofdstuk [Mengen](#) van het beleidskader uit Bijlage 5 van het LAP ook opgenomen worden in het Activiteitenbesluit. In het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn regels gesteld met betrekking tot het mengen van niet-gevaarlijke afvalstoffen. Deze regels worden aangevuld met bepalingen over het mengen van gevaarlijke afvalstoffen.

Gescheiden ingezameld groente-, fruit- en tuinafval valt in de lijst met gescheiden te houden categorieën van afvalstoffen onder categorie 9 van tabel 1 en moet gescheiden worden gehouden van andere (gevaarlijke) afvalstoffen. Verzoeken op basis van de aanvraag van een omgevingsvergunning om gescheiden ingezameld groente-, fruit- en tuinafval te mogen mengen met andere afvalstoffen worden alleen gehonoreerd wanneer dit de verwerking volgens de minimumstandaard van zowel gescheiden ingezameld groente-, fruit- en tuinafval als van de afvalstof waarmee het wordt gemengd niet frustreert. Hiertoe worden zonodig voorwaarden aan de toestemming verbonden.

Besluit en Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen

Het [Besluit](#) en de [Regeling](#) melden stellen voorschriften aan ontdoeners, inzamelaars/vervoerders en ontvangers van afvalstoffen binnen Nederland. Het doel is om ten behoeve van toezicht, handhaving en monitoring zicht te krijgen op de omvang, aard, afgelegde route en verwerkingsmethode van afvalstoffen binnen Nederland.

Het besluit en de regeling bevatten regels omtrent het melden van de ontvangst en de afgifte van afvalstoffen door meldingsplichtige inrichtingen, de meldsystematiek, de afvalstoffenregistratie en de vereiste formulieren (zoals de begeleidingsbrief).

Het Besluit melden wijst in [artikel 2](#) aan welke inrichtingen maandelijks aan het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen moeten melden. Niet alle inrichtingen die afvalstoffen ontvangen zijn meldingsplichtig; in het algemeen vallen buiten de meldingsplicht inrichtingen die kleine hoeveelheden afval en/of weinig milieubelastende afvalstoffen ontvangen en deze niet verbranden of storten. Verder worden in artikel 2 inrichtingen uitgezonderd van de meldplicht die uitsluitend handelingen verrichten met bepaalde afvalstoffen, omdat het melden van deze afvalstoffen weinig meerwaarde heeft voor

toezicht en handhaving. Tenslotte geldt er voor meldingsplichtige inrichtingen een uitzondering voor het melden van afvalstoffen die genoemd staan in [bijlage I](#) van het Besluit melden. Niet-meldingsplichtige inrichtingen moeten de meldgegevens als bedoeld in [artikel 10.40 lid 1](#) van de Wet milieubeheer wel registreren, vijf jaar bewaren en desgevraagd binnen redelijke termijn voor toezicht beschikbaar stellen (artikel 2 lid 3 van het besluit).

Meer informatie over het Besluit en de Regeling melden is te raadplegen op de site van het [Landelijk Meldpunt Afvalstoffen](#) (LMA).

Uitzonderingen op de vergunningplicht (omgevingsvergunning voor milieu)

In principe zijn inrichtingen voor alle handelingen (inclusief handelingen voorafgaand aan nuttige toepassing of verwijdering, zoals opslag) met afvalstoffen vergunningplichtig. Op deze vergunningplicht bestaan uitzonderingen welke genoemd worden in het [Besluit omgevingsrecht](#) (Bor), bijlage I onderdeel C, categorie 28, onderdeel 28.10. In sommige gevallen is nog wel een zogenaamde Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) nodig. Artikel 2.2a van het Besluit omgevingsrecht wijst aan wanneer een OBM van toepassing is. De gevallen waarin de OBM moet of kan worden geweigerd volgt uit artikel 5.13b van het Besluit omgevingsrecht. Zie voor meer informatie de site van [InfoMil](#).

Inrichtingen die uitgezonderd zijn van de vergunningplicht, moeten wel voldoen aan de voorschriften uit het [Activiteitenbesluit](#).

Voor handelingen met gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval kunnen de uitzonderingen genoemd onder de punten 12, 33 en 34 van toepassing zijn. In het [Activiteitenbesluit milieubeheer](#) staat een overzicht van alle uitzonderingen.

Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen

Het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) bepaalt dat storten van gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval niet is toegestaan. Onder diverse categorieën van dat besluit - waaronder bijvoorbeeld 15 of 18 - is deze afvalstof begrepen.

VII Achtergronden bij grensoverschrijdend transport van afvalstoffen

Indeling op basis van Verordening (EG) 1013/2006

Op basis van [Verordening \(EG\) 1013/2006](#) zijn er geen codes van de Groene en Oranje lijst van afvalstoffen (bijlage III respectievelijk bijlage IV van Verordening (EG) 1013/2006) die voor afvalstoffen van dit sectorplan aan de orde kunnen zijn. Voor overbrenging van gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval moet altijd de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming worden gevolgd. De procedure is beschreven in hoofdstuk [Toetsingskader in- en uitvoer](#) van het beleidskader.